

Göz Hekimlerinin Acil Nöbeti Tutması!

Kamuda çalışan meslektaşlarımızın sıklıkla dile getirdikleri sorunlardan birisi de tutmak zorunda oldukları acil nöbetlere ilişkindir. Göz hekimleri, özellikle de radyoloji, dermatoloji, fizik tedavi ve rehabilitasyon branşları ile biyokimya ve patoloji gibi klinik olmayan branşlardaki hekimlerin acil nöbetinden muaf tutulmasının; anayasanın eşitlik ilkesine aykırı bir gerçekçe oluşturup oluşturmadığı, bu konuda bir hak arayışına gidilip gidilemeyeceği sorusu sıklıkla tarafıma sorulmaktadır.

Nöbet tutmak sorumluluğunun dayanağı; Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği ile Sağlık Bakanlığı'nın, Yataklı Sağlık Tesisleri'nde Acil Servis Hizmetleri'nin Uygulama Usul Ve Esasları Hakkındaki Tebliğidir.

Her iki düzenlemede de nöbet esasları, nöbet çeşitleri ve nöbeti tutacak kişiler belirlenmiştir. Tebliğlerde; nöbetin 08.00'dan ertesi gün 08.00'a kadar devam edeceği belirtilmektedir. Nöbetçi olanlar bu süre zarfında hiçbir surette kurumdan ayrılmamaktadır. Kişinin nöbeti bittiğinde kurumdan ayrılması için nöbeti teslim alacak olan personelin gelmesi ve bu kişiye nöbetinde geçen önemli olaylar, izlenecek hususlar hakkında bilgi vermesi gerekmektedir.

Acil servis sorumlusunun görevleri ve personel standartlarını düzenleyen tebliğ uyarınca acil servis nöbetlerinde yeterli sayıda uzman tabip bulunması hâlinde, uzman düzeyinde hizmet verilmesi; sayının yetersiz olması durumunda ise bir uzman tabibin denetim ve sorumluluğunda tabip tarafından hizmetin verilmesi esastır.

Acil servisin kurulu bulunduğu sağlık tesisinde aynı uzmanlık dalından 6 (altı) ve üzeri sayıda uzman tabibin görev yaptığı branşlarda 24 saat kesintisiz hizmet esasına dayalı olarak her bir uzmanlık dalı için müstakil acil branş nöbeti düzenleneceği açıklanmaktadır. Müstakil acil branş nöbetlerinin öncelikle; iç hastalıkları, genel cerrahi, kadın hastalıkları ve doğum, çocuk sağlığı ve hastalıkları, beyin cerrahi ile ortopedi ve travmatoloji, kardiyoloji, nöroloji, anestezi ve reanimasyon branşlarında düzenleneceği de belirtilmiştir.

Bu branşlarla birlikte, ilave olarak, hasta yoğunluğuna göre uzman tabip sayısı yeterli olan klinisyen branşlarda müstakil acil branş nöbeti düzenlenebilir. Acil uzman tabip nöbeti gerektirmeyen fizik tedavi ve rehabilitasyon, cildiye gibi klinik branşlar ile biyokimya ve patoloji gibi diğer branşlardaki klinisyen olmayan uzman tabipler idari uzman tabip nöbetine dahil edilir.

Verilen hizmet ve yapılan iş doğrultusunda görevi ifa edecek kişilerin nitelikleri; kamu hizmetinin ifasını düzenlemek ve koordine etmekle görevli olan Sağlık Bakanlığınca belirlenmiştir; bu hizmetin acil servisin seviyesinin gerektirdiği, acil sağlık hizmetleri ihtiyacını karşılayacak nitelik ve nicelikteki personel kadrosu tarafından verilmesi amaçlanır.

Radyoloji uzmanı hekimlerin, 3153 sayılı kanun gereğince; "İyonlaştırıcı radyasyonla teşhis, tedavi veya araştırmanın yapıldığı yerler ile bu iş veya işlemlerde çalışan personelin haftalık çalışma süresi 35 saattir."

Radyoloji uzmanları ancak günlük mesai süresi ile sınırlı olmak üzere (haftalık 35 saat) ve hizmetin gereği olarak nöbete dâhil edilebilir. Radyoloji uzmanları, sadece radyoloji ve nükleer tıp birimlerinde, acil tanı ve tedavinin uygulanabileceği durumlarda sınırlı olarak nöbete dâhil edilebilirler.

Radyoloji uzmanlık dalının özel yasayla düzenlenmesi için hususiyetinden kaynaklanan bir risk taşıması sonucudur. Her ne kadar tüm hekimler temel tıp eğitimi aşamasında aynı ve eşit konumda olsalar da aldıkları uzmanlık eğitimleri ile ayrışmakta ve nitelikleri gereği özel düzenlemelerle muhatap olabilmektedirler.

Bu durum Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırılık taşımaz, çünkü yasa yapıcı ve uygulayıcı Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 13. maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesini mutlak eşitlik olarak yorumlamamaktadır. Anayasada hayat bulan eşitlik ilkesi nispi eşitlik olup, nispi eşitlikten kastedilen şey ise aynı durumda bulunan kişilerin aynı işleme tâbi tutulmasıdır. Yani farklı durumlarda bulunan kişiler, farklı işlemlere tâbi tutulabilirler. Nispi eşitlik anlayışına göre, eşit olmayanlara farklı kuralların uygulanması eşitlik ilkesine aykırı değildir. Bu ilkeye göre, kişinin hakları ve ödevleri, yetkileri ve sorumlulukları; durumuna, niteliğine yaptığı işe göre değişebilecektir ve bu nedenle farklı kural ve sorumluluklara tabi olması eşitlik ilkesinin ihlali anlamını taşımayacaktır. Eşitlik ilkesi, herkesin her yönden aynı hükümlere bağlı olması gerektiği anlamına gelmez. Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesi, 'yasa önünde eşitlik' olup herkesin aynı hak ve yükümlülüklerle sahip olması anlamında değildir. Eşitlik her yönüyle aynı hukukî durumda olanlar arasında söz konusudur. Bu bağlamda değerlendirildiğinde, göz uzmanı ve radyoloji uzmanı hekimlerin ayrışmaları ve işlerinin, niteliklerinin farklılaştığı aşikârdır, bu nedenle temelde hekim olmaları ortak paydasından hareketle, "nöbet yükümlülüğü açısından eşitsizliğin olduğunu savunmak ve yargı yoluyla giderilmesini talep etmek" hukukî netice vermeyecektir.

moddelyonun iki yüzü